

Slutrapportering av uppdrag inom ramen för det nationella skogsprogrammet

Sammanfattning

Skogsstyrelsen har sedan juli 2018 ett antal regeringsuppdrag inom ramen för det nationella skogsprogrammet. Följande fem uppdrag ska slutrapporteras senaste den 28 februari 2020:

1. utveckla rådgivning för ett hållbart skogsbruk (N2018/04153/SK)
2. bistå i arbete inom internationella skogsfrågor (N2018/04154/SK)
3. förbereda och genomföra en skogsakademi för beslutsfattare inom EU (N2018/04155/SK)
4. bistå i det nationella genomförandet av det nationella skogsprogrammet (N2018/04156/SK)
5. stödja regionala dialoger och strategier (N2018/04157/SK)

Nr 3, att förbereda och genomföra en skogsakademi för beslutsfattare inom EU (N2018/04155/SK), har fått ett senarelagt slutrapporteringsdatum. Näringsdepartementet tog den 6 februari 2020 ett beslut (N2020/00196/SMF) om att förlänga detta uppdrag och slutrapporteringen ska ske senast 30 juni 2020. Denna promemoria innehåller en delrapportering av det uppdraget.

Skogsstyrelsens slutsatser

Skogsstyrelsen vill lyfta fram att skogsprogrammet befinner sig i ett etableringsskede. Det är av vikt att fortsätta utveckla sambandet mellan det regionala, nationella och internationella arbetet samt mellan de olika åtgärderna och hur detta bidrar till uppfyllandet av visionen för skogsprogrammet.

Skogsprogrammet har bidragit till att stärka det internationella arbetet.

Skogsstyrelsen bedömer att ett ekonomiskt stöd är av betydelse även kommande år för att säkra att de regionala processerna fortsätter. Detta för att de etablerade dialogerna mellan olika intressenter kan fortsätta att utvecklas och för att koppling till den nationella processen ska kunna ske. Det fortsatta arbetet i de regionala processerna behöver stegvis utveckla ett bredare arbete med skogens alla värden.

Skogsstyrelsen ser positivt på en samlad finansiering av alla uppdragen i enlighet med 2020-2022 års regeringsuppdrag istället för uppdelade anslag. Det bidrar till en effektivare administration och ökad flexibilitet.

Skogsstyrelsen	PM	2020-02-21	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	2(22)
----------------	----	------------	--	-------

Ekonomisk uppföljning av uppdragen

Regeringsuppdrag	Anslag 1:2, ap 3 (kr)	Totala kostnad (kr)
Utveckla rådgivning för ett hållbart skogsbruk	3 000 000	4 593 328
Bistå i arbete inom internationella skogsfrågor	5 600 000	5 760 085
Förbereda och genomföra en skogsakademi för beslutsfattare inom EU	1 700 000	1 997 314
Bistå i det nationella genomförandet inkl. stödja regionala dialoger och strategier	5 900 000	7 557 362

Tabell 1: Ekonomisk uppföljning per respektive regeringsuppdrag

Utöver medel från anslag 1:2, anslagspost 3 har medel från anslag 1:1 tillförts arbetet med skogsprogrammets genomförande.

Utveckla rådgivning för ett hållbart skogsbruk

I uppdraget att utveckla rådgivning för ett hållbart skogsbruk (N2018/04153/SK) har Skogsstyrelsen genomfört aktiviteter inom ramen för kampanjen Skog med variation. Aktiviteterna har i första hand riktats till skogsägare, men även gruppen yrkesverksamma i skogsbruket har funnits med som en viktig målgrupp. Eftersom den senare gruppen är viktig för att budskapen i kampanjen ska bli implementerade i praktiken har en särskild satsning på yrkesverksamma gjorts i uppdraget.

Inom uppdraget har olika typer av stöd- och informationsmaterial tagits fram. Exempel på detta är nya filmer om skötsel av blandskogar och om lövskogsskötsel, uppdaterat rådgivningsmaterial, bilaga till tidningen Skogseko och ett digitalt beslutsstöd för målanpassad ungskogsskötsel. En halvtidsutvärdering av kampanjen Skog med variation och webbutbildningar för yrkesverksamma är andra åtgärder som genomförts inom uppdraget.

Bistå i arbete inom internationella skogsfrågor

Skogsstyrelsen har i de båda uppdragen i) bistå i det nationella genomförandet och ii) bistå i internationella skogsfrågor tagit fram en omvärldsanalys som är tänkt att användas både inom de nationella och de internationella dimensionerna av skogsprogrammet.

Ytterligare insatser har bland annat varit inom området samverkan med Näringsdepartementet och tänkbara samarbetsorganisationer. I samband med det svenska ordförandeskapet i Barentsrådet har Skogsstyrelsen lyft fram skogens roll i utvecklingen av ett biobaserat samhälle tillsammans med klimatfrågan. Inom det boreala samarbetet har Sverige under 2018 anordnat ministermöte i Haparanda där Kanada, USA, Norge, Sverige, Finland och Ryssland deltog. Dessutom har ett gemensamt projekt igångsatts om den boreala skogens möjligheter för begränsning av och anpassning till klimatförändringar. Skogsstyrelsen har genom skogsprogrammet bidragit ekonomiskt till arbetet inom European Forest Institute Multi Trust Fund. Skogsstyrelsen har även gett stöd till Biosfärsprogrammet i Sverige att genomföra en förstudie om möjligheten att använda biosfärsområden som modellområden för klimatanpassning av skogslandskapet. Som ett resultat av förstudien görs nu en ansökan om ett Horizon 2020-projekt. Skogsstyrelsen har även genomfört bilaterala dialoger med Brasilien, Etiopien och Slovenien samt utvecklat samarbetet med SIDA om ett "International training program". Vid Världsvattenveckan 2019 genomförde Skogsstyrelsen och SLU en exkursion där internationella deltagare fick prova på "blå målklassning" vid ett vattendrag.

Skogsstyrelsen	PM	2020-02-21	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	3(22)
----------------	----	------------	--	-------

Förbereda och genomföra en skogsakademi för beslutsfattare inom EU

Under 2018 har Skogsstyrelsen aktivt bidragit till förberedelser och genomförandet av Skogsakademin 2018 för EU beslutsfattare, vilken genomfördes i Finland. Skogsakademin i Sverige planerades att genomföras under 2019 men flyttades fram till 2020. Den kommer att äga rum i maj 2020 istället för hösten 2019. Med anledning av det framflyttade datumet tog Näringsdepartementet den 6 februari 2020 ett beslut (N2020/00196/SMF) om att förlänga uppdraget att, inom ramen för skogsprogrammet, förbereda och genomföra en Skogsakademi för beslutsfattare inom EU. Slutrapporteringen om detta uppdrag ska ske senast 30 juni 2020.

Bistå i det nationella genomförandet av det nationella skogsprogrammet

Skogsstyrelsen har inrättat en projektorganisation för uppdragen att bistå i genomförandet samt uppdraget att stödja regionala dialoger och insatser.

Insatser som har gjorts är bland annat stöd till skogsprogrammets dialogprocess, omvärldsanalys, konferens ”Nationella skogsprogrammet i praktiken” och kommunikation och webbplats.

I strategin för nationellt skogsprogram nämns under kapitel 4.4. att regeringen avser att ge Skogsstyrelsen i uppdrag att ta fram förslag på relevanta indikatorer som löpande kan mäta eller på annat sätt visa på skogsprogrammets genomförande. Skogsstyrelsen ser ett behov av att indikatorerna finns på plats så tidigt som möjligt i processen varför vi ser detta uppdrag som angeläget.

Stöd till regionala dialoger och strategier

Skogsstyrelsen har under 2018-2019 fördelat 24 924 000 kronor till de länsstyrelser/regioner som ansökt om medel till regionala dialoger och strategier. Skogsstyrelsen har även tagit fram anvisningar för länsstyrelsernas/regionernas redovisning av genomförda insatser.

Av de utbetalda medlen har 19 407 693 kronor upparbetats under 2018-2019. Återstående medel återbetalas till Skogsstyrelsen senast 2019-02-28 resp 2020-02-28.

Skogsstyrelsen	PM	2020-02-21	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	4(22)
----------------	----	------------	--	-------

Bakgrund till uppdragen

Strategin för Sveriges nationella skogsprogram beslutades av regeringen den 17 maj 2018 (dnr N2018/03142/SK). Arbetet vägleds av programmets vision:

Skogen, det gröna guldets, ska bidra med jobb och hållbar tillväxt i hela landet samt till utvecklingen av en växande bioekonomi.

Visionen för det nationella skogsprogrammet ska vara ledstjärna i den fortsatta dialogen, tillsammans med konkretiseringarna i strategins mål för de fem fokusområdena. Grundförutsättningen för arbetet med skogsprogrammet är att inriktningen för den svenska skogspolitiken som vilar på två riksdagsbundna jämställda mål om produktion och miljö, de äganderättsliga principerna samt principen om frihet under ansvar ligger fast. Programmets strategi utgår från skogens ekonomiska, sociala och miljömässiga värden och bygger på bred dialog, samverkan, engagemang och erfarenhetsutbyte mellan intressenter i skogens hela värdekedja.

I juli 2018 gav regeringen Skogsstyrelsen ett antal uppdrag med koppling till skogsprogrammet. Fem av uppdragen ska delrapporteras till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 28 februari 2020.

De fem uppdragen är att inom ramen för nationella skogsprogrammet:

6. utveckla rådgivning för ett hållbart skogsbruk (N2018/04153/SK)
7. bistå i arbete inom internationella skogsfrågor (N2018/04154/SK)
8. förbereda och genomföra en skogsakademi för beslutsfattare inom EU (N2018/04155/SK)
9. bistå i det nationella genomförandet av det nationella skogsprogrammet (N2018/04156/SK)
10. stödja regionala dialoger och strategier (N2018/04157/SK)

Skogsstyrelsen har valt att i denna promemoria samla slutrapporteringarna för ovanstående uppdrag utom nr 3 ”förbereda och genomföra en skogsakademi för beslutsfattare inom EU” som har slutrapporteringsdatum 30 juni 2020. För detta uppdrag görs i samband med denna promemoria en delrapportering.

Skogsstyrelsen	PM	2020-02-21	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	5(22)
----------------	----	------------	--	-------

1. Uppdrag att, inom ramen för nationella skogsprogrammet, utveckla rådgivning för ett hållbart skogsbruk (N2018/04153/SK)

Uppdraget

Regeringen uppdrar åt Skogsstyrelsen att genom rådgivning, kommunikation och samverkan med yrkesverksamma i skogsbruket och skogsägare samt där så är lämpligt med forskare, miljöorganisationer och andra delar av civilsamhället, bidra till ett mer variationsrikt skogsbruk.

Skogsstyrelsens insatser ska bidra till att ge information om och förslag på hur främst yrkesverksamma, exempelvis entreprenörer, och skogsägare kan skapa en ökad variation i skogen avseende skogsbrukssätt, metoder och trädslagsval. Insatserna ska utveckla rådgivning för ett hållbart skogsbruk inom Skogsstyrelsens kampanj "Bra produktion – skog med variation" inom ramen för regeringens beslut om strategi för Sveriges nationella skogsprogram (dnr N2018/03142/SK).

Så har Skogsstyrelsen tolkat uppdraget

Skogsstyrelsen har drivit kampanjen Skog med variation (även kallad Bra produktion - Skog med variation) sedan 2017. Kampanjaktiviteterna har under det inledande skedet i första hand nått fram till skogsägare. Inom ramen för detta uppdrag har vi dels genomfört operativa rådgivningsinsatser riktade till i första hand yrkesverksamma i skogsbruket samt tagit fram rådgivningsmaterial som kan bidra till att sprida kampanjbudskapen ytterligare till både yrkesverksamma och till skogsägare. En utmaning när det gäller att få yrkesverksamma att delta i rådgivning är att gruppen har begränsat med tid för kunskapsuppbyggnad och att flera olika aktiviteter konkurrerar om utrymmet. Skogsstyrelsen har därför valt att förutom traditionella rådgivningsaktiviteter även arbeta med att ta fram rådgivningsmaterial som kan spridas i olika digitala kanaler som till exempel på webben, i nyhetsbrev, webbaserad distansutbildning och via sociala medier.

Genomförda insatser

Nytt rådgivningsmaterial

Broschyren Varierat skogsbruk har tagits fram och använts i rådgivningskampanjen Skog med variation. Skogsstyrelsen har också producerat tre filmer, *Skog med variation – exempel, Douglasgranen - en framtida vinnare?* samt *Blandskogens fördelar*. Skogsstyrelsens skogskonsulenter och specialister samt forskare medverkar.

Uppdatering av rådgivningsmaterial på Skogskunskap.se

Skogskunskap.se är en digital rådgivningssajt som i första hand vänder sig till skogsägare, men den används även av yrkesverksamma i skogsbruket. Webbplatsen är ett samarbete mellan Skogsstyrelsen, Skogforsk och LRF Skogsägarna. Innehållet tas fram i samverkan mellan forskare och praktiker. Inom ramen för regeringsuppdraget har en extra satsning gjorts på att uppdatera och nyproducera material kopplat till temat Skog med variation. Nytt material på Skogskunskap.se som tillkommit på detta sätt är bl. a. webbsidor om skötsel av blandskog liksom tre nya filmer, *Blandskog -en mångfald av valmöjligheter, Tall, gran eller både och?* samt *Lönsam lövskog och vägen dit*.

Skogsstyrelsen	PM	2020-02-21	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	6(22)
----------------	----	------------	--	-------

Bilaga om Skog med variation till Skogseko

Tidningen Skogseko ges ut av Skogsstyrelsen fyra gånger per år. I nummer fyra 2018 fanns en 16-sidig bilaga med tema Skog med variation. Bilagan distribueras till cirka 214 000 mottagare, huvudsakligen skogsägare, men även yrkesverksamma.

Halvtidsutvärdering av kampanjen, Skog med variation

Skogsstyrelsen har uppdragit åt en konsult att genomföra en utvärdering av arbetet i rådgivningskampanjen under 2017 och första halvan av 2018. I undersökningen ingår också att undersöka inställningen till Skog med variation-temat hos yrkesverksamma och skogsägare som ännu inte deltagit i kampanjen. Utvärderingen visar att för gruppen yrkesverksamma har deltagandet i rådgivningsaktiviteter framförallt bidragit till fördjupad kunskap och en mer positiv attityd till varierat skogsbruk. Hos skogsägarna handlade effekterna om både nya och fördjupade kunskaper samt mer positiv attityd, men också och att man gjort förändringar i skötseln av den egna skogen.

Intervjuerna som gjordes med yrkesverksamma och skogsägare som ännu inte deltagit i kampanjaktiviteter visar att inställningen till ett mer varierat skogsbruk generellt är positiv, speciellt hos skogsägarna. Båda grupperna ser riskspridning som det främsta argumentet för mer variation. Bland hindren nämns sämre ekonomiskt utfall och kunskapsbrist som viktiga faktorer.

Webbutbildning för yrkesverksamma

Skogsstyrelsen har anordnat flera distansutbildningar via lärplattform. Tre av kurserna har varit särskilt riktade till yrkesverksamma i skogsbruket. 122 deltagare fullgjorde dessa tre kurser. Dock var inte alla dessa yrkesverksamma.

Exkursioner och andra fysiska träffar för yrkesverksamma

Under hösten 2018 och 2019 har Skogsstyrelsen arrangerat ett antal aktiviteter särskilt riktade mot yrkesverksamma, vilket bidragit till att betydligt fler ur den här gruppen har kunnat nå av kampanjbudskapet. Under 2018 och 2019 har totalt 831 skogstjänstemän och 237 skogsarbetare/entreprenörer deltagit i fysiska träffar med temat Skog med variation.

Insatserna som har gjorts i uppdraget har lyft andelen yrkesverksamma bland deltagarna i kampanjen Skog med variation från 7 % under 2017 till 10 % under 2018 och till 17 % för 2019.

Digitalt beslutsstöd för målanpassad ungskogsskötsel

Ett digitalt beslutsstöd för ungskogsskötsel har utvecklats under 2019. I beslutsstödet matar man in uppgifter om det aktuella ungskogsbeståndet samt anger vilket mål man har för skötseln av det – vilka värden man vill gynna. Utifrån dessa parametrar får användaren fram en relativt detaljerad röjningsinstruktion samt mer övergripande rekommendationer om skötseln under resten av omloppstiden.

Beslutsstödet är i stort sett färdigutvecklat, men har inte kunnat publiceras på grund av ett oförutsett tapp av IT-resurser i slutet av året. Men det kommer att publiceras på Skogsstyrelsens webbplats och marknadsföras i olika kanaler under våren 2020.

Skogsstyrelsen	PM	2020-02-21	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	7(22)
----------------	----	------------	--	-------

Ekonomisk uppföljning av uppdraget Utveckla rådgivning för ett hållbart skogsbruk

Regeringsuppdrag	Anslag 1:2, ap 3 (kr)	Totala kostnad (kr)
2018	2 000 000	3 648 232*
2019	1 000 000	945 096

*varav 1 648 232 kr har förts över på 1:1-anslaget

Tabell 2: Ekonomisk uppföljning Utveckla rådgivning för ett hållbart skogsbruk

Skogsstyrelsen	PM	2020-02-21	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	8(22)
----------------	----	------------	--	-------

2. Uppdrag att, inom ramen för nationella skogsprogrammet, bistå i arbete inom internationella skogsfrågor (N2018/04154/SK)

Uppdraget

Regeringen uppdrar åt Skogsstyrelsen att bistå Regeringskansliet i proaktivt och strategiskt påverkansarbete för integrering av den internationella skogliga dimensionen i enlighet med det nationella skogsprogrammets inriktning. Målet för fokusområdet inom skogsprogrammet avseende Hållbart brukande och bevarande av skogen som en profilfråga i svenskt internationellt samarbete, ska vara att skogen och dess värdekedja ska bidra till globalt hållbar utveckling och genomförande av Agenda 2030. Skogsstyrelsen ska fokusera ytterligare på policyutveckling inom EU och förstärka skoglig samverkan och dialog. Skogsstyrelsen ska stärka och vidareutveckla strategisk omvärldsbevakning, inklusive rapportering, statistik och konsekvensanalys för internationella skogsfrågor och skogens värdekedjor. Vidare ska Skogsstyrelsen, inom sitt verksamhetsområde, bistå Regeringskansliet i att stärka skogligt globalt utvecklingsarbete, genomförandet av Agenda 2030, innovations- och forsknings-samverkan, export- och investeringsfrämjande samt handelsrelaterade processer. Skogsstyrelsen ska, när det är relevant, samverka med andra myndigheter, universitet och högskolor samt organisationer.

Så har vi tolkat uppdraget

Skogsstyrelsens tolkning av uppdraget är att myndigheten ska fokusera ytterligare på policyutveckling inom EU, arbeta med strategisk omvärldsbevakning och bidra till att stärka globalt utvecklingsarbete. Det ska göras genom samverkan, delta i strategiska dialoger och initiera bilaterala och internationella samarbeten, förstärka svenskt samarbete med internationella experter och forskare samt vidareutveckla rapportering och genomföra konsekvensanalyser av policyförslag. Skogsstyrelsen ska även verka för ökat utbyte med andra organisationer, t.ex. genom sekunderingar.

En stor utmaning var att under 2018 på kort tid genomföra aktiviteter som bidrog till att främja intentionerna i den internationella dimensionen av skogsprogrammet. Skogsstyrelsen fokuserade under det året därför på att bidra till pilotaktiviteter inom redan etablerade strukturer.

Projektorganisation

Skogsstyrelsen har en projektgrupp för uppdraget angående de internationella skogsfrågorna i skogsprogrammet. Projektgruppen består av en projektledare samt några nyckelpersoner på Skogsstyrelsen och har arbetat i nära kontakt med SLU.

Genomförda insatser

Samverkan

Under tidig höst 2018 bjöd Näringsdepartementet in tänkbara samarbetsorganisationer till ett möte för att hitta gemensamma nämnare i arbetet med skogsprogrammets internationella dimension. Dessutom har Skogsstyrelsen haft egna bilaterala kontakter med flera av de organisationer som omnämns i uppdraget, särskilt SLU och Sida. Samarbetet med SLU har varit omfattande.

Skogsstyrelsen	PM	2020-02-21	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	9(22)
----------------	----	------------	--	-------

Omvärldsanalys

Skogsstyrelsen har för de båda uppdragen i) bistå i det nationella genomförandet och ii) bistå i internationella skogsfrågor, finansierat en omvärldsanalys som använts både inom den nationella och internationella dimensionen av skogsprogrammet (se även avsnittet ”Bistå i det nationella genomförandet”). Omvärldsanalysen har även till viss del fungerat som underlag vid framtagande av regionala omvärldsanalyser och strategier.

Omvärldsanalysen visade på nio megatrender som påverkar oss och som vi behöver förhålla oss till. Megatrenderna är demografi, energi, tekniska förändringar, global ekonomi, klimatförändringar, miljöutveckling, sociala förändringar, uthållighet och politiken.

Arbete med omvärldsbevakning har fortsatt inom ramen för det nationella skogsprogrammet och genomförs nu årligen.

EU

Skogsstyrelsen har på olika sätt gett stöd till regeringskansliet i arbetet med EU-relaterade skogliga frågor genom aktiv medverkan bl.a. vid förhandling av rådslutsatser kring halvtidsutvärderingen av EU:s skogsstrategi samt åtgärder för att skydda och restaurera världens skogar. Sverige har också drivit frågor som rör förbättrad samordning och kommunikation kring EU:s politikområden, som har påverkan på skog och skogsbruk. Dessutom har Sverige varit aktiva angående inriktningen på en ny skogsstrategi för perioden efter 2020 och där har bl.a. frågan om en stärkt internationell dimension i genomförandet av EU:s skogsstrategi varit viktig.

Skogsprogrammet har även bidragit till att lyfta fram det nordiska perspektivet på skog och ekosystemtjänster för att visa på de stora skillnaderna som finns i hur man ser på skog i Europa. Det har gjorts genom ett samarrangemang mellan det Nordisk-Baltiska forskarnätverket PROFOR, Helsingfors EU-kontor samt North Sweden europeiska kontor.

Barents

Under det svenska ordförandeskapet i Barentsrådet (2017-2019) har Skogsstyrelsen varit ordförande för Barents skogssektornätverk (BFSN). Skogsstyrelsen har förankrat svenska prioriteringar och lett arbetet med att ta fram en färdplan för BFSN som i stort fokuserat på klimatfrågan tillsammans med skogens roll i utvecklingen av ett biobaserat samhälle.

Vidare har SLU genom bidrag från skogsprogrammet haft i uppdrag att dels genomföra en studie om skogens roll i bioekonomin i norra Europa och dels planera för och genomföra en avslutande skogskonferens i Umeå under hösten 2019. I samband med skogskonferensen lämnade Sverige över ordförandeskapet i Barents skogssektornätverk till Norge.

Borealt samarbete

Det boreala samarbetet sjuösettes 2012 på initiativ av Kanadas och Sveriges skogsansvariga ministrar. 2018 anordnade Sverige ett borealt ministermöte i Haparanda där Kanada, USA, Norge, Sverige, Finland och Ryssland deltog. Island, FAO och UNECE deltog som observatörer. Vid mötet antogs Haparanda ministerdeklaration som gav politiskt stöd till att öka samarbetet mellan medlemsländerna. Dessutom lanserades ett projekt (Insight process) med syfte att öka samarbetet mellan policy och forskning. Ministrarna beslutade även att undersöka möjligheten att formalisera samarbetet under UNECE och FAO.

Skogsstyrelsen	PM	2020-02-21	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	10(22)
----------------	----	------------	--	--------

I anslutning till ministermötet anordnades en science-policydialog där forskare från International Boreal Forest Research Association (IBFRA) och policybeslutsfattare från de sex deltagande länderna diskuterade prioriterade policyfrågor och levererade inspel till framtida Insight-projekt.

Sverige tog ledningen för det första Insight-projektet med fokus på den boreala skogens möjligheter för begränsning av och anpassning till klimatförändringar. Future Forest (SLU) ledde projektet som gjorde en kunskapssammanställning som är anpassad för policybeslutsfattare.

En preliminär rapport presenterades vid den gemensamma sessionen för UNECE:s kommitté för skog och skogsindustri samt FAO:s europeiska skogskommission under hösten 2019. Rapporten visar på stora skillnader inom regionen när det gäller skogens nettoupptag av kol. Intensivt skogsbruk i de nordiska länderna har betydligt större nettoupptag än de mer extensivt skötta eller orörda skogarna i USA, Kanada och Ryssland. Vid denna session fattades även beslut om att inrätta en UNECE/FAO *Team of Specialists on Boreal Forests*.

Forest Europe/UNECE arbete om gröna jobb

Inom Forest Europe och UNECE/FAO har parallella initiativ pågått för att stimulera utvecklingen av gröna jobb inom skogssektorn (inklusive gröna näringar kopplat till skog/naturvård). Under 2019 tog Sverige och Skogsstyrelsen initiativ till att förbättra samarbetet mellan organisationerna genom att anordna ett gemensamt möte med expertgrupper från de båda organisationerna. Syftet var att ta fram nationella exempel med erfarenheter kring främjande av jobb i skogssektorn (och därmed tillämpningen av de gemensamma riktlinjerna för gröna jobb i skogssektorn).

European Forest Institute (EFI) Multi Trust Fund

Sverige har under ett antal år gett stöd till EFI för att bidra med vetenskapliga kunskapsunderlag, forskningssammanställningar och fora för europeiska beslutsfattare. Ämnen som diskuterats är bland annat utvecklingen av hållbart skogsbruk, inklusive utmaningar och möjligheter till hållbart brukande och bevarande av skogar i en växande bioekonomi. Detta förbättrar förutsättningarna för dialog och europeiskt samarbete vilket är i linje med skogsprogrammets fokusområden, mål och vision.

Skogsprogrammet har bidragit ekonomiskt till detta arbete och Skogsstyrelsen har även medverkat i några av de aktiviteter som har anordnats.

Biosfärsområden som modellområden för klimatanpassning av skogslandskapet

Biosfärsområden är pilotområden där nya metoder och ny kunskap testas för att nå en långsiktigt hållbar samhällsutveckling. Av knappt 700 biosfärsområden runt om i världen finns cirka 300 i Europa varav fem i Sverige.

Skogsprogrammet har gett stöd till Biosfärsprogrammet i Sverige att genomföra en förstudie om möjligheten att använda biosfärsområden som modellområden för klimatanpassning av skogslandskapet. Som en del i förstudien anordnades under hösten 2018 ett symposium med deltagare från svenska och fem europeiska biosfärsområden. Under symposiet framkom ett stort intresse att inom deltagande biosfärsområden fortsätta att utveckla ett projekt runt klimatanpassning och försöka hitta möjliga finansieringskällor.

Skogsstyrelsen	PM	2020-02-21	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	11(22)
----------------	----	------------	--	--------

Det har sedan resulterat i att SLU tillsammans med ett antal Biosfärsområden och Skogsstyrelsen ansöker om ett Horizon 2020 projekt för att fortsätta utveckla de tankar som framkom vid förstudien.

IUFRO:s skog och vattenkonferens

Som ett led i stärkt globalt samarbete och samarbete med internationella experter och forskare medverkade Skogsstyrelsen under hösten 2018 i en skog- och vattenkonferens i Chile, anordnat av IUFRO. Där presenterade vi hur Sverige arbetar med skog och vattenfrågan genom dialog, samverkan, inventering och forskning för att få policys att bli verklighet. Bland annat presenterades hur vi arbetar med blå målklassning, som är ett sätt att identifiera och hantera ett vattendrags naturvärden.

IUFRO:s Världskongress 2019

Sverige och SLU står som värd för IUFRO: Världskongress 2024. I linje med skogsprogrammets ambition, att förstärka svenskt samarbete med internationella experter och forskare, har Skogsstyrelsen genom skogsprogrammet gett stöd till SLU för att marknadsföra kongressen 2024 vid den IUFRO-kongress som hölls i Brasilien (Curitiba) i månadsskiftet september-oktober 2019. Stödet användes till att sätta upp en svensk monter som fick en strategisk plats i utställningshallen vid kongressen. Montern var välbesökt och det gavs bra tillfällen till att veta mer om nordiskt skogsbruk och att nätverka. Skogsstyrelsen var på plats och hade ett par presentationer i montern om hur vi arbetar, dels i en digitaliserad värld och dels med kurser om skogsrestaurering som i huvudsak vänder sig till utvecklingsländer.

SLU:s internationella vecka

I linje med skogsprogrammets ambition, att förstärka svenskt samarbete med internationella experter och forskare, har Skogsstyrelsen bidragit till att ge forskare och samarbetspartners från låginkomstländer möjlighet att delta på SLU:s internationella vecka som hölls i slutet av mars 2019.

Nätverk om skoglig rådgivning till skogsbrukare (FOREXT)

Skogsstyrelsen medverkar i ett nätverk bland EU-länder som arbetar med offentligt finansierad rådgivning och kunskapsförmedling till skogsbrukare (FOREXT). Nätverket består av ett 15-tal organisationer från ungefär lika många länder. Vid ett möte i Spanien under hösten 2018 formaliserades samarbetet. Skogsstyrelsen har en plats i sekretariatet som samordnar och organiserar nätverkets möten och aktiviteter.

Bilaterala dialoger och samarbeten

Under senare år har Skogsstyrelsen inom politiken för global utveckling arbetat med samverkan inom den svenska resursbasen för dialoger kring skogssektorutveckling. Bilaterala dialoger med bland annat Brasilien och Etiopien är exempel på väl förberedda samarbeten som nu passar väl in i skogsprogrammets intensioner om att stärka skogligt globalt utvecklingsarbete och i genomförandet av Agenda 2030.

Brasilien

Arbetet kring Skogsstyrelsens MoU med delstaten São Paulos Miljösekretariat (Secretariat for infrastructure and environment) startade upp under 2019 genom att en delegation med fyra personer från SKS och en från SIWI/Focali-nätverket besökte São Paulo i maj 2019. Besöket

Skogsstyrelsen	PM	2020-02-21	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	12(22)
----------------	----	------------	--	--------

blev fruktbart och gav upphov till en rad uppslag om olika typer av samarbeten. Formulering av dessa pågick över sommaren och två personer från SKS gjorde ytterligare ett besök i samband med IUFROs världskongress i Curitiba, Brasilien. Under slutet av 2019 inleddes ett ömsesidigt samarbete kring utveckling av verktyg för fjärranalys med regelbundna Skype-möten med utbyte av erfarenheter. Under slutet av året inleddes också planering av samarbete med FAO kring anpassning av blå målklassning för tropiska miljöer med första bas i São Paulo. Vidare diskuteras möjlighet för Skogsstyrelsen att medverka rådgivande i pilotarbete kring ett ”State forest program” för São Paulo.

Etiopien

En bilateral ”skogssektordialog” mellan Sverige och Etiopien har pågått sedan 2017. Den startade med att en delegation med ansvarig minister och vice minister besökte Sverige och interagerade med mer än 20 svenska skogssektoraktörer. Etiopien antog i slutet av 2018 en ambitiös plan för skogssektorns utveckling och Skogsstyrelsen och SLU har deltagit i grundläggande diskussioner om konkreta programaktiviteter. Dialogen tar nu ett steg mot kapacitetsutveckling som följd av att en ny kommission tillsatts under Etiopiska presidenten. Dessutom anslår Sida 8 miljoner USD för programmet 2018 – 2022. SLU är huvudpartner med kommissionen och Skogsstyrelsen kommer att delta kring frågor om utveckling av styrning, stöd och informationsflöden.

Slovenien

Skogsstyrelsen inledde under hösten en dialog med Slovenien för att undersöka om vi kan lära av varandras skogsbruk. Initiativet kommer ifrån Skogsstyrelsens arbete med hyggesfritt skogsbruk. Slovenien har sedan 1947 haft förbud mot kalavverkningar större än 1 ha och har därför lång erfarenhet av hyggesfritt skogsbruk/kontinuitetsskogsbruk. Inledande kontakt togs sommaren 2018 med Slovenian Forestry Institute (motsvarande Skogforsk) som ordnade ett besök i Slovenien för en grupp bestående av tjänstemän från Skogsstyrelsen, SLU, Skogforsk och Sveaskog. Kontakten var mycket positiv och ett fortsatt samarbete förankrades på GD/Director-nivå. Tanken med utbytet är att lära av varandras skogsbruk och ta del av de erfarenheter och kunskaper som finns i respektive land.

Under 2019 har de båda länderna arbetat med att skriva varsin rapport om sitt skogsbruk inkl. politiska förutsättningar. I maj genomfördes en exkursion i Slovenien där, förutom de som deltar i samarbetet, även Statens fastighetsverk och Fortifikationsverket deltog. I juni genomfördes motsvarande exkursion i Sverige där representanter från olika organisationer i Slovenien deltog.

Under första halvåret 2020 kommer de båda rapporterna att färdigställas. Under hösten 2020 skrivs sedan en syntesrapport baserad på de båda rapporterna, där tankar och arbetssätt jämförs och slutsatser dras.

Ryssland

Skogsstyrelsen och ryska federala skogsmyndigheten har under 2018 förhandlat och slutit en bilateral överenskommelse om förstärkt samarbete (MoU) inklusive en handlingsplan. Överenskommelsen handlar om samarbete runt lagliga, administrativa, ekonomiska, miljömässiga och sociala aspekter av hållbart skogsbruk.

Samarbete mellan Skogsstyrelsen och Sida

I enlighet med skogsprogrammets intensioner om att stärka skogligt globalt utvecklingsarbete och genomförande av Agenda 2030 har Skogsstyrelsen under 2019 utvecklat ett förslag om

Skogsstyrelsen	PM	2020-02-21	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	13(22)
----------------	----	------------	--	--------

ett ”International training program” med titeln ”Locally Controlled Forest Restoration – A Governance and Market Oriented Approach to Resilient Landscapes” som överlämnats till Sida. Programmet vänder sig till relevanta myndigheter, intressentorganisationer och enskilda organisationer i framförallt ”Sida-relevanta” länder. I slutet av 2019 bad Sida om ett reviderat förslag med en förberedande fas under 2020 och trolig programstart 2021.

Skogsstyrelsen och skogsprogrammet har även gjort en jämförande granskning av Sidas strategier och Skogsstyrelsens olika uppdrag, som exempelvis skogsprogrammet, för att undersöka möjligheter till ytterligare samarbete mellan de båda myndigheterna.

Världsvattenveckan

Vid Världsvattenveckan i augusti 2019 var SKS och SLU arrangör för en exkursion där 40 deltagare från nästan lika många länder fick pröva på ”blå målklassning” vid ett vattendrag i skogen söder om Stockholm. SKS deltog även i en panel på konferensen tillsammans med FAO, SIWI m.fl. med titeln ”The Forest and Water Nexus – Bringing people and landscapes together”.

Ekonomisk uppföljning av uppdraget att bistå i arbete inom internationella skogsfrågor

Regeringsuppdrag	Anslag 1:2, ap 3 (kr)	Totala kostnad (kr)
2018	4 300 000	4 458 622*
2019	1 300 000	1 301 463**

* varav 158 622 kr har förts över på 1:1-anslaget

** varav 1 463 kr har förts över på 1:1-anslaget

Tabell 3: Ekonomisk uppföljning Bistå i arbete inom internationella skogsfrågor

Skogsstyrelsen	PM	2020-02-21	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	14(22)
----------------	----	------------	--	--------

3. Uppdrag att, inom ramen för nationella skogsprogrammet, förbereda och genomföra en skogsakademi för beslutsfattare inom EU (N2018/04155/SK)

Uppdraget

Regeringen uppdrar åt Skogsstyrelsen att, tillsammans med en organisation utpekad av den finska regeringen, förbereda och genomföra en dialog om hållbart skogsbruk och skogsindustri för beslutsfattare inom EU i form av årliga skogsexkursioner.

En första exkursion ska genomföras i Finland under 2018. En andra exkursion bör genomföras i Sverige under 2019. I uppdraget ingår att samverka med relevanta intresseorganisationer om dialogen, till exempel vad gäller utformningen av exkursionerna samt att identifiera deltagare och att bjuda in till exkursionerna.

Så har Skogsstyrelsen tolkat uppdraget

Skogsstyrelsen bidrar aktivt till förberedelser och genomförandet av en Skogsakademi för beslutsfattare inom EU som hållits i Finland 2018 och kommande möte i Sverige i maj 2020. Inför genomförandet av Forest Academy 2020 i Sverige kommer Skogsstyrelsen att behålla den befintliga arbetsgruppen samt förstärka egna resurser när det gäller det praktiska genomförandet.

Genomförda insatser

Skogsstyrelsen har deltagit i hela processen, från planering av tema och program till praktiska uppdrag som kontakt med talare och målgrupp vid Forest Academy 2018 som hölls i Finland. Forest Academy fick ett positivt gensvar i den utvärdering som gjordes efter mötet.

Det svenska mötet kommer även ha ett starkare fokus på byggande i trä och hållbarhetsfrågor kopplat till skogsbruk än vad var fallet under mötet i Finland.

Forest Academy 2020 kommer genomföras i maj 2020 istället för hösten 2019 som först var tänkt. Förberedelsearbetet för Forest Academy har pågått under hela 2019. Samarbetet med Finska Forstföreningen har fungerat bra och deras erfarenheter från tidigare har varit värdefull. Till planeringsgruppen har knutits en rådgivande grupp bestående av både svenska och finska intressenter som gett värdefulla råd i planeringen av mötet.

Med anledning av att Skogsakademimötet i Sverige äger rum i maj 2020 tog Näringsdepartementet den 6 februari 2020 ett beslut (N2020/00196/SMF) om att förlänga uppdraget att, inom ramen för skogsprogrammet, förbereda och genomföra en Skogsakademi för beslutsfattare inom EU. Slutrapporteringen om detta uppdrag ska ske senast 30 juni 2020.

Ekonomisk uppföljning av uppdraget att förbereda och genomföra en skogsakademi för beslutsfattare inom EU

Regeringsuppdrag	Anslag 1:2, ap 3 (kr)	Totala kostnad (kr)
2018	700 000	1 011 339*
2019	1 000 000	985 975

* varav 311 339 kr har förts över på 1:1-anslaget

Tabell 4: Ekonomisk uppföljning Förbereda och genomföra en skogsakademi för beslutsfattare inom EU

Skogsstyrelsen	PM	2020-02-21	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	15(22)
----------------	----	------------	--	--------

4. Uppdrag att bistå i det nationella genomförandet av det nationella skogsprogrammet (N2018/04156/SK)

Uppdraget

Regeringen uppdrar åt Skogsstyrelsen att under åren 2018–2019 bistå Regeringskansliet i det fortsatta genomförandet av det nationella skogsprogrammet. Uppdraget innebär att Skogsstyrelsen ska bidra till att uppnå det nationella skogsprogrammets vision och målen för de fem fokusområdena i skogsprogrammets strategi (dnr N2018/03142/SK).

Inom ramen för skogsprogrammets fortsatta dialogprocess ska Skogsstyrelsen i nära dialog med Regeringskansliet (Näringsdepartementet) samverka med, och vid behov samordna, nya och befintliga intressenter och initiativ på regional nivå.

Skogsstyrelsen ska vidare bidra till skogsprogrammets dialogprocess nationellt. I arbetet ska Skogsstyrelsen inkludera myndigheter, lärosäten, företag, organisationer och intressenter i skogens hela värdekedja och angränsande sektorer. Inom ramen för detta arbete ska Skogsstyrelsen anordna en konferens under 2018 och 2019, där bland annat åtgärder kan presenteras och följas upp. I uppdraget ingår också att i samverkan med de ovan nämnda aktörerna ta fram underlag för en bred omvärldsanalys i syfte att stärka det framtida arbetet med skogsprogrammet. Skogsstyrelsen ska även stärka arbetet med integrering av den internationella skogliga dimensionen i det fortsatta arbetet med skogsprogrammet.

När det gäller representationen av aktörer bör hänsyn tas till och avvägningar göras utifrån bland annat berörda intressenter, mångfald och balans mellan kvinnor och män.

Länsstyrelser, landsting och samverkansorgan har olika roller på regional nivå. Det är därför viktigt med ett nära samarbete och samverkan dem emellan och med Skogsstyrelsen.

Befintliga strukturer för extern samverkan i skogsfrågor som finns hos Skogsstyrelsen bör användas och utvecklas. Även befintlig myndighetssamverkan inom till exempel genomförandet av Agenda 2030 där ett 60-tal statliga myndigheter samverkar bör användas.

Så har Skogsstyrelsen tolkat uppdraget

Skogsstyrelsens tolkning är att de båda uppdragen ”Bistå i genomförandet” och ”Stödja regionala dialoger och insatser”, har starka kopplingar till varandra. Arbetet har framförallt handlat om fördelning av medel samt att kommunicera skogsprogrammets syfte och mål till de regionala aktörerna.

Under 2018 och 2019 har Skogsstyrelsen och ansvariga på Näringsdepartementet haft återkommande avstämningar och kalibreringar kring tolkning av uppdraget samt hur arbetet går.

Projektorganisation

Skogsstyrelsen har inrättat en projektorganisation med en projektgrupp bestående av en projektledare, tre regionala samordnare som stöd för länen inom respektive region på Skogsstyrelsen och en kommunikatör. I projektgruppen ingår även en verksjurist som resursperson. Projektgruppens arbete styrs av en styrgrupp.

Skogsstyrelsen	PM	2020-02-21	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	16(22)
----------------	----	------------	--	--------

Genomförda insatser

Stöd till skogsprogrammets dialogprocess

Skogsstyrelsen har stöttat arbetet i länen genom kontakter med länsstyrelserna. Projektgruppen har även bistått Skogsstyrelsens representanter som deltar i de regionala processerna.

Skogsstyrelsen har använt befintliga strukturer för extern samverkan, till exempel de skogliga sektorsråden, för att informera och föra en dialog kring strategi, handlingsplan och de uppdrag som finns inom ramen för Sveriges nationella skogsprogram.

Omvärldsanalys

Skogsstyrelsen har i de båda uppdragen med att bistå i det nationella genomförandet och bistå i internationella skogsfrågor tagit fram en omvärldsanalys. Analysen är tänkt att användas som bakgrundsinformation i arbetet med de regionala strategierna (se avsnittet om omvärldsanalysen under ”Bistå i arbete inom internationella skogsfrågor” ovan).

Årskonferenser

Konferens 2018 ”Nationella skogsprogrammet i praktiken”

Skogsstyrelsen anordnade en konferens den 6 – 7 december 2018 på med ovanstående rubrik. I framtagandet av program har Skogsstyrelsen och ansvariga på Näringsdepartementet haft återkommande avstämningar.

Temat för konferensens första dag var jämställd skogssektor. Temat för konferensens andra dag var regionala skogsstrategier och dialoger.

Totalt samlade de båda dagarna 161 deltagare, varav 93 kvinnor (58 procent) och 68 män (42 procent) från både myndigheter, skogssektor och övriga intressenter. Fördelningen mellan kvinnor och män var densamma under båda dagarna.

Utvärderingen visar att deltagarna ansåg att första dagen gav kunskap och insikt om utmaningar kring jämställdhet i skogssektorn och att den gav ett avstamp för fortsatt jämställdhetsarbete. Även dag två upplevdes som övervägande positiv och att dagen gett mer kunskap om de regionala processerna och på vilket sätt de bidrar till genomförandet av nationella skogsprogrammet.

Konferens 2019 ”Varför ser vi olika på skogen?”

Skogsstyrelsen har tillsammans med näringsdepartementet anordnat en konferens den 4 – 5 december 2019 med ovanstående tema.

Totalt samlade de båda dagarna 249 deltagare varav 116 kvinnor, 132 män samt 1 ej definierad.

Dokumentationen från konferenserna finns att hämta på Skogsstyrelsens webbsida om skogsprogrammet www.skogsstyrelsen.se/nationellaskogsprogrammet

Samverkansprocess skogsproduktion

Under 2019 har färdigställandet av slutrapporten från projektet Samverkansprocess skogsproduktion skett inom ramen för uppdraget att bistå i genomförandet.

Skogsstyrelsen	PM	2020-02-21	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	17(22)
----------------	----	------------	--	--------

Kommunikation och webbplats

På www.skogsstyrelsen.se/nationellaskogsprogrammet finns övergripande information om Skogsstyrelsens regeringsuppdrag som kopplar till programmet. På www.skogsstyrelsen.se/regionalaskogsstrategier samlas information som kan vara till nytta för de som arbetar med att ta fram regionala strategier för skogen eller som är intresserade av vad som sker regionalt inom ramen för skogsprogrammet. Där kan länsstyrelserna till exempel ta del av information kring utlysningar av medel och redovisning av genomförda insatser.

Skogsstyrelsen har i samband med utlysning och fördelning av medel och vid skogsprogrammets konferens skickat ut pressinformation och twittrat. I all kommunikation ingår budskapet att aktiviteten sker inom ramen för det nationella skogsprogrammet.

Ekonomisk uppföljning

De främsta orsakerna till de högre kostnaderna 2019 har varit i första hand mer tid som lagts ner på förberedelser för konferens, slutförandet av slutrapporten från Samverkansprocessen för skogsproduktion samt ökad kostnad för den årliga konferensen på grund av fler deltagare än planerat.

Ekonomisk uppföljning av uppdraget Bistå i det nationella genomförandet inkl. stödja regionala dialoger och strategier

Regeringsuppdrag	Anslag 1:2, ap 3 (kr)	Totala kostnad (kr)
2018	2 500 000	1 764 570
2019	3 400 000	4 157 362*

*varav 757 362 kr har förts över på 1:1-anslaget

Tabell 5: Ekonomisk uppföljning Bistå i det nationella genomförandet inkl. stödja regionala dialoger

Skogsstyrelsen	PM	2020-02-21	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	18(22)
----------------	----	------------	--	--------

5. Uppdrag att, inom ramen för nationella skogsprogrammet, stödja regionala dialoger och strategier (N2018/04157/SK)

Uppdraget

Regeringen uppdrar åt Skogsstyrelsen att fördela medel till regionala insatser som stödjer det nationella skogsprogrammets vision och mål för de fem fokusområdena i skogsprogrammets strategi (dnr N2018/03142/SK)

Skogsstyrelsen ska genom utlysning fördela medel till regionala insatser som uppfyller följande villkor:

- Insatserna ska bidra till skogsprogrammets vision och ett eller flera av målen för de fem fokusområdena.
- Insatserna ska skapa förutsättningar för en långsiktig och strategisk samverkan och dialog mellan befintliga och nya intressenter som är verksamma på regional nivå och som vill bidra till skogsprogrammets genomförande.
- Stödmottagare ska i första hand vara länsstyrelserna. Länsstyrelserna ska i detta samverka med de regionalt utvecklingsansvariga enligt lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län och lagen (2002:34) om samverkansorgan i länen. Med samverkan avses att länsstyrelserna ska samarbeta och stödja utvecklingsansvariga som genomför insatser. Länsstyrelse, landsting och samverkansorgan har olika roller på regional nivå och det är därför viktigt med ett nära samarbete och samverkan dem emellan och med Skogsstyrelsen.
- Stödmottagare av medel ska utveckla och genomföra ett regionalt skogsprogram eller en regional skogsstrategi som bidrar till genomförandet av det nationella skogsprogrammets vision och mål.
- Insatserna ska återspegla regionala förutsättningar, intressen och behov samt inbegripa ett nära samarbete och samverkan mellan t.ex. myndigheter, samverkansorgan, kommuner, näringsliv, universitet, högskolor och intresseorganisationer.
- Insatserna ska sträva efter mångfald och balans mellan kvinnor och män.

Det som sägs om ett landsting i detta beslut gäller även Gotlands kommun.

Fördelningen av medel bör i möjligaste mån syfta till att åstadkomma en rimlig länsvis fördelning. En ansökan kan omfatta ett eller flera län. Att lämna statligt stöd genom tjänster eller bidrag till enskilda företag ska inte vara del av insatserna, varken nationellt eller regionalt.

Skogsstyrelsen får under 2018 fördela högst 17 000 000 kronor för stöd till regionala insatser. Regeringen beräknar att ytterligare upp till 9 000 000 kronor kan fördelas för samma ändamål under 2019. Stöden ska betalas ut som ekonomiska bidrag utan krav på medfinansiering.

En ekonomisk uppföljning med en redogörelse över hur beviljade medel har bidragit eller förväntas bidra till arbetet med skogsprogrammets genomförande ska lämnas till

Skogsstyrelsen	PM	2020-02-21	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	19(22)
----------------	----	------------	--	--------

Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 28 februari 2019, respektive för insatserna under 2019 senast den 28 februari 2020.

Så har Skogsstyrelsen tolkat uppdraget

Skogsstyrelsen har under hösten prioriterat att få till en snabb process för utlysning och fördelning av medel. Målet har varit att ge länsstyrelserna möjlighet att snabbt komma igång och få så lång tid som möjligt till att genomföra aktiviteter.

Skogsstyrelsen följer upp de regionala insatserna genom att begära in en redovisning från de län som beviljats medel. Länsstyrelsernas redovisning sammanfattas nedan.

Projektorganisation

Projektgruppen som arbetar med uppdraget att bistå i genomförandet, arbetar även med detta uppdrag.

Genomförda insatser 2018

Skogsstyrelsen har under 2018 fokuserat på utlysning och fördelning av medel. Det har bland annat inneburit att tolka och utforma villkor, kriterier och anvisningar samt att ta fram former för bedömning och beslut om utbetalning.



Figur 1: Process för utlysning av medel till regionala insatser 2018

19 länsstyrelser ansökte om medel till regionala insatser och processer. Kronoberg, Jönköping och Kalmar län inkom med en gemensam ansökan. Övriga län sökte var för sig även om samarbeten förekommit mellan flera län i genomförandet.

Stockholms och Uppsala län ansökte inte om medel 2018. En av anledningarna man anger är att uppdraget inte var direkt riktat till länsstyrelserna.

Totalsumman av ansökningar uppgick till 16 534 000 kronor. Efter justering i en av ansökningarna fördelades 15 934 000 kronor till länsstyrelserna.

Skogsstyrelsen har under hösten tagit fram anvisningar för länsstyrelsernas redovisning av genomförda insatser. Skogsstyrelsen har genomfört tre videomöten med kontaktpersoner och projektledare på länsstyrelserna för att gå igenom hur redovisningen ska gå till och hur insatserna ska beskrivas. Projektgruppen har påbörjat förberedelser för utlysning av medel för 2019.

Skogsstyrelsen	PM	2020-02-21	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	20(22)
----------------	----	------------	--	--------

Ekonomisk uppföljning av utbetalda medel 2018

Länsstyrelserna har den 1 februari 2019 lämnat en ekonomisk uppföljning av de medel de fått utbetalda för insatser under 2018. I tabellen nedan redovisas en länsvis ekonomisk uppföljning.

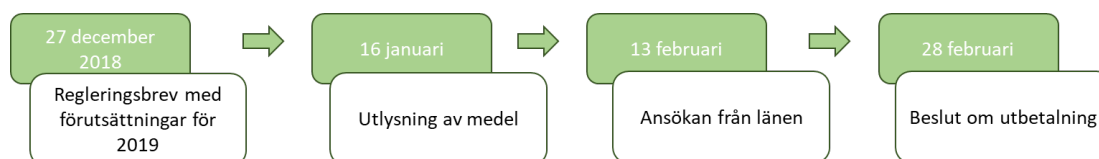
Länsstyrelse	Beslutat belopp (kr)	Upparbetat belopp (kr)	Belopp att återbetala (kr)
Norrbottnen	1 500 000	454 009	1 045 991
Västerbotten	1 000 000	1 000 000	0
Jämtland	2 000 000	558 812	1 441 188
Västernorrland	600 000	464 860	135 140
Gävleborg	800 000	357 555	442 445
Dalarna	800 000	800 000	0
Värmland	400 000	386 764	13 236
Västmanland	1 200 000	829 814	370 186
Uppsala	0	0	0
Stockholm	0	0	0
Örebro	600 000	600 000	0
Södermanland	250 000	11 012	238 989
Östergötland	1 000 000	873 372	126 628
Västra Götaland	900 000	370 449	529 551
Gotland	450 000	257 927	192 073
Kronoberg, Jönköping och Kalmar	2 434 000	1 937 303	496 706
Halland	800 000	280 643	519 357
Blekinge	400 000	114 000	286 000
Skåne	800 000	289 919	510 081
Totalt	15 934 000	9 586 439	6 347 571

Tabell 6: Ekonomisk uppföljning av ansökta och återbetalda medel per län för 2018

Länen har i huvudsak arbetat under tre månader. Det visar sig i redovisningen ovan att ambitionerna var höga men det har varit svårt hinna mobilisera resurser och genomföra samtliga planerade aktiviteter under denna korta tid. Därmed har en del aktiviteter fått flyttas fram till 2019, vilket inneburit att en stor andel av de fördelade medlen blivit outnyttjade.

Genomförda insatser 2019

I inledningen av året fördelade Skogsstyrelsen genom utlysning 9 000 000 kronor till lärens genomförande av deras regionala strategiarbete.



Skogsstyrelsen	PM	2020-02-21	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	21(22)
----------------	----	------------	--	--------

Figur 2: Process för utlysning av medel till regionala insatser 2019

Samtliga län ansökte om medel till regionala insatser och processer. Kronoberg, Jönköping och Kalmar län inkom med en gemensam ansökan med Region Kronoberg som sökande. I övriga län har länsstyrelserna varit sökande. Totalsumman av ansökningar uppgick till 15 679 518 kronor.

Ekonomisk uppföljning av utbetalda medel 2019

Länen har den 27 januari 2020 lämnat en ekonomisk uppföljning av de medel de fått utbetalda för insatser under 2019. I tabellen nedan redovisas en länsvis ekonomisk uppföljning.

Länsstyrelse	Ansökt belopp	Beslutat belopp (kr)	Upparbetat belopp (kr)	Belopp att återbetala (kr)
Lst Norrbotten	1 000 000	410 000	230 398	179 602
Lst Västerbotten	950 000	410 000	410 000	0
Lst Jämtland	750 000	410 000	343 448	66 552
Lst Västernorrland	1 987 800	410 000	364 469	44 531
Lst Gävleborg	600 000	410 000	456 229	0
Lst Dalarna	800 000	410 000	958 609	0
Lst Värmland	725 000	410 000	400 492	9 508
Lst Västmanland	600 000	410 000	409 927	73
Lst Uppsala	600 000	600 000	545 621	54 379
Lst Stockholm	600 000	600 000	774 015	0
Lst Örebro	850 000	410 000	418 951	0
Lst Södermanland	450 000	410 000	410 000	0
Lst Östergötland	675 000	410 000	561 213	0
Lst Västra Götaland	900 000	410 000	459 469	0
Lst Gotland	600 000	410 000	814 380	0
Region Kronoberg inkl. Jönköping och Kalmar län	1 861 718	1 230 000	1 031 966	198 034
Lst Halland	450 000	410 000	415 795	0
Lst Blekinge	600 000	410 000	196 579	213 421
Lst Skåne	680 000	410 000	617 693	0
Totalt	15 679 518	8 990 000	9 821 254	766 100

Tabell 7: Ekonomisk uppföljning av ansökta och återbetalda medel per län för 2019

Medlens bidrag till genomförandet 2018-2019

I samband med den ekonomiska uppföljningen för 2018 respektive 2019, lämnade länsstyrelserna även en redogörelse för hur ansökta medel 2018 respektive 2019 bidragit eller kommer att bidra till genomförandet av det nationella skogsprogrammet.

En majoritet av länen uppger att de fortsatt kommer arbeta med förankring och bred dialog i form av olika typer av möten och workshops. Många rapporterar att förankringsarbetet tagit mycket mer tid i anspråk än vad de först planerat för. Att skapa förutsättningar och ökad samsyn mellan olika aktörer och intressenter i det fortsatta arbetet med att ta fram en regional

Skogsstyrelsen	PM	2020-02-21	2018/4168 2018/4151 2018/4162 2018/4089	22(22)
----------------	----	------------	--	--------

skogsstrategi, lyfts som viktigt för det kommande genomförandet. Därför har flera län beslutat att låta processen ta lite längre tid. Många län har fortsatt arbetet med att ta fram underlag kring regionala förutsättningar som input till dialog med regionala aktörer. Flera län lyfter också frågan om långsiktig finansiering för arbetet med skogsprogram. Intressant i det sammanhanget är att snegla på Smålands skogsprogram, som i sin rapportering berättar att man skapat tre nya projekt och beviljats finansiering på 26 miljoner till genomförandet av dessa.

Länen har i sina redogörelser även levererat konsuppladad statistik för genomförda aktiviteter. Ungefär 39% av de som deltagit i olika aktiviteter är kvinnor, 60% av de som deltagit är män och för 1% fanns inte kön angivet. Totalt har ungefär 5300 personer deltagit i aktiviteter som dialogmöten, styrgruppsmöten, programråd och workshops (en person har räknats flera gånger om man deltagit i flera aktiviteter vid olika tillfällen).

Synpunkter som fångats upp under arbetets gång

- Problematiken kring att få alla intressenter att engagera sig i de regionala dialogerna har lyfts vid flera tillfällen. Orsakerna varierar utifrån respektive organisations eller företags förutsättningar och engagemang på regional nivå. Exempelvis finns Sveriges Lantbruksuniversitet och andra lärosäten bara på vissa platser i landet, varför deras representation saknas i flera regionala arbeten.
- Samma sak gäller för ideella organisationer som ofta, förutom på nationell nivå, representeras av personer som inte kan delta på möten dagtid utan att behöva ta ledigt från sitt jobb. Likaså verkar flera av skogsbrukets aktörer över stora geografiska områden och har därför inte resurser att engagera sig i alla berörda län där de verkar. På samma sätt har mindre och lokala aktörer svårt att prioritera övergripande strategiarbete man inte ser någon omedelbar nytta med.
- Frågan om vilken organisation som är bäst lämpad att driva arbetet med de regionala processerna har väckts i olika sammanhang. Det finns synpunkter på att det är svårt att få någon aktör att ta ägarskapet för strategierna. Regionerna, som är regionalt tillväxtansvariga, bör bli huvudmän för strategiarbetet.